

به نام خدا  
امتحان میان ترم جبر کار بسته ۱  
(۲۲ اردیبهشت ماه ۱۳۸۹)

۱. (الف) گروه دوری را تعریف کنید. یک گروه دوری و یک گروه غیر دوری مثال بنویسید (با اثبات ادعاها).
- (ب) فرض کنید  $a$  عضوی از گروه  $G$  با مرتبه  $n$  باشد، نشان دهید  $\langle a \rangle = \{e, a, a^2, \dots, a^{n-1}\}$ .  
(۱۵ نمره)
۲. نشان دهید هر زیر گروه یک گروه دوری مجددا دوری است.  
(۱۰ نمره)
۳. (قضیه‌ی لاگرانژ) فرض کنید  $H$  زیر گروهی از گروه متناهی  $G$  باشد. در این صورت  
 $|G : H| = \frac{|G|}{|H|}$ .  
(۱۰ نمره)
۴. (الف) فرض کنید  $H$  زیرگروه نرمالی از گروه  $G$  باشد. نشان دهید زیرگروه‌های  $G/H$  به صورت  $K/H$  هستند، که در آن  $K$  زیرگروهی از  $G$  شامل  $H$  است.
- (ب) نشان دهید  $H = \{1, \rho\}$  زیرگروه نرمالی از  $D_8$  است و زیرگروه‌های  $D_8/H$  را بیابید.  
(۲۰ نمره)
۵. دستگاه رمز قالبی با طول قالب ۲، که قالب  $P_1P_2$  از متن اصلی را به قالب متن رمز  $C_1C_2$  تبدیل می‌کند، به صورت زیر در اختیار است
- $$\begin{cases} C_1 = 3P_1 + 4P_2 \\ C_2 = P_1 + 7P_2. \end{cases}$$
- (الف) متن BE CAREFUL را رمزگذاری کنید
- (ب) با استفاده از الگوریتم اقلیدسی وارون ۱۷ در  $\mathbb{Z}_{26}$  را بیابید.
- (ب) متن رمز WACJJVUU را رمزگشایی کنید.  
(۲۵ نمره)

موفق باشید

وقت: ۹۰ دقیقه

ارزش امتحان: ۸۰ نمره (از ۲۰۰ نمره)

به نام خدا  
امتحان پایان ترم جبر کار بسته  
(۱۲ دی ماه ۱۳۹۰)

۱. فرض کنید  $G$  یک گروه متناهی باشد و  $H \leq G$ . ثابت کنید

$$\left| \bigcup_{g \in G} g^{-1} H g \right| \leq 1 + |G| + |G : H| \quad (\bar{A})$$

(ب) اگر  $H$  از هر رده‌ی  $G$  حداقل یک عضو داشته باشد، آن‌گاه  $G = H$ .  
(۲۰ نمره)

۲. فرض کنید  $N$  یک زیرگروه نرمال از گروه  $G$  باشد. نشان دهید که هر زیرگروه  $G/N$  به صورت  $K/N$  است، که در آن  $N \leq K \leq G$ .  
(۱۵ نمره)

۳. همگی چند جمله‌ای‌های تحویل‌ناپذیر از درجه‌های ۳ و ۴ روی  $\mathbb{Z}_2$  را بیابید.  
(۱۵ نمره)

۴. یک میدان متناهی از مرتبه‌ی ۸ بسازید جدول ضرب آن را بنویسید. مولد گروه ضربی آن را بیابید.  
(۲۰ نمره)

۵. فرض کنید  $M$  یک ایدئال از حلقه‌ی جابجایی و یک‌دار  $R$  باشد. نشان دهید  $M$  ایدئال ماکسیمال است اگر و تنها اگر  $R/M$  یک میدان باشد.  
(۱۵ نمره)

۶. فرض کنید ماتریس

$$H = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

ماتریس امتحان توازن کد خطی  $C$  روی  $\mathbb{Z}_2$  باشد. فاصله‌ی می‌نیم  $C$ ، ماتریس مولد، پیشروی هم‌مجموعه‌ها و سندرم‌ها را بیابید. واژه‌ی  $u = 111001$  را کدگشایی کنید.  
(۲۰ نمره)

۷. (الف) فرض کنید  $C$  یک کد خطی روی  $\mathbb{F}_q$  به طول  $n$  و فاصله‌ی می‌نیم  $d$  باشد. نشان دهید که  $C$  یک کد  $t$ -یابنده‌ی خطا است اگر و تنها اگر  $d \leq t + 1$ . هم‌چنین  $C$  یک کد  $t$ -تصحیح‌کننده‌ی خطا است اگر و تنها اگر  $d \leq 2t + 1$ .  
(۲۰ نمره)

موفق باشید

وقت: ۱۲۰ دقیقه

ارزش امتحان: ۱۲۵ نمره (از ۲۰۰ نمره)

به نام خدا  
امتحان میان ترم جبر کار بسته ۱  
(۲ آذر ماه ۱۳۹۰)

۱. دستگاه رمز قالبی با طول قالب ۲، که قالب  $P_1P_2$  از متن اصلی را به قالب متن رمز  $C_1C_2$  تبدیل می کند، به صورت زیر در اختیار است

$$\begin{cases} C_1 = 3P_1 + 4P_2 \\ C_2 = P_1 + 7P_2. \end{cases}$$

(الف) متن SALAM را رمزگذاری کنید  
(ب) متن رمز KCFRBD را رمزگشایی کنید.  
(۲۰ نمره)

۲. دستگاه رمز کوله پشتی بر اساس دنباله‌ی  $(2, 3, 6, 12)$  با پیمانه‌ی ۲۵ و ضرب گر  $m = 4$  را در نظر بگیرید.

(آ) متن رمز متناظر با REPLY را بیابید.  
(ب) متن اصلی متناظر با متن رمز  $(25, 19, 18, 12, 8)$  را بیابید.  
(۱۵ نمره)

۳. (الف) فرض کنید  $a$  عضوی از گروه  $G$  با مرتبه‌ی  $n$  باشد، نشان دهید  $O(a^k) = \frac{n}{(n, k)}$ .  
(۱۰ نمره)

۴. فرض کنید که  $G$  یک گروه دوری متناهی از مرتبه‌ی  $n$  باشد. نشان دهید به ازای هر شمارنده‌ی  $s$  از  $n$  یک و تنها یک زیرگروه از مرتبه‌ی  $s$  در  $G$  وجود دارد.  
(۱۰ نمره)

۵. (الف) فرض کنید  $H$  زیر گروهی از گروه  $G$  باشد. نشان دهید رابطه‌ی  $a \equiv b$  اگر و تنها اگر  $a^{-1}b \in H$  یک رابطه‌ی هم‌ارزی روی  $G$  است و رده‌های هم‌ارزی را بیابید.  
(ب) اگر  $G$  متناهی باشد، نشان دهید  $|G| = |G : H||H|$ .  
(۱۵ نمره)

۶. نشان دهید اگر  $F$  یک میدان متناهی باشد،  $F \setminus \{0\}$  یک گروه دوری است.  
(۱۰ نمره)

موفق باشید

وقت: ۹۰ دقیقه

ارزش امتحان: ۸۰ نمره (از ۲۰۰ نمره)

حرف	معادل دهدهی	معادل دودویی	حرف	معادل دهدهی	معادل دودویی
<i>A</i>	۰۰	۰۰۰۰۰	<i>N</i>	۱۳	۰۱۱۰۱
<i>B</i>	۰۱	۰۰۰۰۱	<i>O</i>	۱۴	۰۱۱۱۰
<i>C</i>	۰۲	۰۰۰۱۰	<i>P</i>	۱۵	۰۱۱۱۱
<i>D</i>	۰۳	۰۰۰۱۱	<i>Q</i>	۱۶	۱۰۰۰۰
<i>E</i>	۰۴	۰۰۱۰۰	<i>R</i>	۱۷	۱۰۰۰۱
<i>F</i>	۰۵	۰۰۱۰۱	<i>S</i>	۱۸	۱۰۰۱۰
<i>G</i>	۰۶	۰۰۱۱۰	<i>T</i>	۱۹	۱۰۰۱۱
<i>H</i>	۰۷	۰۰۱۱۱	<i>U</i>	۲۰	۱۰۱۰۰
<i>I</i>	۰۸	۰۱۰۰۰	<i>V</i>	۲۱	۱۰۱۰۱
<i>J</i>	۱۹	۰۱۰۰۱	<i>W</i>	۲۲	۱۰۱۱۰
<i>K</i>	۱۰	۰۱۰۱۰	<i>X</i>	۲۳	۱۰۱۱۱
<i>L</i>	۱۱	۰۱۰۱۱	<i>Y</i>	۲۴	۱۱۰۰۰
<i>M</i>	۱۲	۰۱۱۰۰	<i>Z</i>	۲۵	۱۱۰۰۱

به نام خدا

امتحان پایان ترم جبر کار بسته ۱

(۱۷ خرداد ماه ۱۳۸۹)

۱. چند جمله‌ای‌های  $f(x) = x^7 + 2x^5 + 2x^4 + 2x^3 + x + 1$  و  $g(x) = x^6 + x^3 + 2x^2 + x + 1$  در  $\mathbb{Z}_3[x]$  مفروض هستند. بزرگترین مقسوم‌علیه مشترک  $f(x)$  و  $g(x)$  را بیابید و آن را بر حسب ترکیب خطی  $f(x)$  و  $g(x)$  بنویسید.  
(۲۰ نمره)

۲. فرض کنید ماتریس

$$G = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

ماتریس مولد کد خطی  $C$  به طول ۵ روی  $\mathbb{Z}_2$  باشد. فاصله‌ی می‌نیم  $C$ ، ماتریس امتحان توازن و همه‌ی کد واژه‌های  $C$  را بیابید. هم‌مجموعه‌های  $C$  در  $\mathbb{Z}_2^5$ ، پیشروی هم‌مجموعه‌ها، سندرم‌ها را بیابید و واژه‌ی  $u = 01001$  را کدگشایی کنید.  
(۳۰ نمره)

۳. (الف) اگر  $C$  یک کد خطی  $t$ -تصحیح‌کننده‌ی خطا به طول  $n$  روی  $\mathbb{F}_q$  باشد، آن‌گاه

$$|C| \sum_{j=0}^t \binom{n}{j} (q-1)^j \leq q^n,$$

و تساوی برقرار است اگر و تنها اگر  $C$  کامل باشد.

(ب) آیا  $[12, 7, 5]$  کد خطی دوتایی وجود دارد؟

(۳۰ نمره)

۴. نشان دهید اگر  $F$  یک میدان متناهی باشد،  $F \setminus \{0\}$  یک گروه دوری است.

(۲۰ نمره)

۵. (الف) نشان دهید چند جمله‌ای‌های  $f(x) = x^3 + x^2 + 1$  و  $g(x) = x^3 + x + 1$  روی  $\mathbb{Z}_2$  تحویل‌ناپذیر هستند و با استفاده از آن‌ها دو میدان  $F$  و  $K$  با مرتبه‌ی ۸ بسازید.

(ب) جدول‌های جمع و ضرب در  $F$  و  $K$  را بنویسید و نشان دهید  $F$  و  $K$  دو میدان

یکریخت هستند.

(۲۰ نمره)

موفق باشید

وقت: ۱۲۰ دقیقه

ارزش امتحان: ۱۲۰ نمره (از ۲۰۰ نمره)

حرف	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>	<i>G</i>	<i>H</i>	<i>I</i>	<i>J</i>	<i>K</i>	<i>L</i>	<i>M</i>
عدد متناظر	٥٥	٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩	١٥	١١	١٢
حرف	<i>N</i>	<i>O</i>	<i>P</i>	<i>Q</i>	<i>R</i>	<i>S</i>	<i>T</i>	<i>U</i>	<i>V</i>	<i>W</i>	<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>Z</i>
عدد متناظر	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٥	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥